

Odmiany polszczyzny

polszczyzna ogólna, gwara, slang, terminy, archaizmy, kolokwializmy, regionalizmy

opracowanie: **Mateusz Będkowski** · niekazmuliczyc.pl**KLUCZ NAUCZYCIELA**Grupa **A**Suma: **10 pkt**Czas: **15 min**

4 zadania · 10 punktów · 15 minut · bez słownika · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się poprawna forma i pisownia.

Zadanie 1. (0–4)**OTWARTE**

Rozpoznaj wyraz: termin naukowy, archaizm, kolokwializm czy regionalizm?

1. fotosynteza — _____
2. nara — _____
3. pyry (ziemniaki) — _____
4. rzekł — _____

Odpowiedź: 1. termin naukowy; 2. kolokwializm; 3. regionalizm; 4. archaizm**Rozwiązanie:** Termin — słowo specjalistyczne; archaizm — dawne; kolokwializm — potoczne; regionalizm — używane w jednym regionie Polski.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Zadanie 2. (0–2)**OTWARTE**

Przekształć wypowiedź nieoficjalną na oficjalną.

1. Siema, pani dyrektor, możemy jutro wyjść wcześniej?

2. Ej, ogarnie pan, kiedy jest wywiadówka?

Odpowiedź: 1. np. Dzień dobry, Pani Dyrektor. Czy moglibyśmy jutro wyjść wcześniej?; 2. np. Przepraszam, czy mógłby Pan powiedzieć, kiedy odbędzie się zebranie z rodzicami?**Rozwiązanie:** Formy grzecznościowe, neutralne słownictwo, pełne zdania.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2

Czym jest gwara?

- A.** odmianą języka używaną przez mieszkańców wsi danego regionu
- B.** językiem młodzieży
- C.** słownictwem lekarzy
- D.** językiem urzędów

Odpowiedź: **A**

Rozwiązanie: Odpowiedź: odmianą języka używaną przez mieszkańców wsi danego regionu.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi opisują inne odmiany języka.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zastąp kolokwializm wyrazem neutralnym.

- 1. ziomek — _____
- 2. kasa — _____
- 3. spoko — _____

Odpowiedź: 1. np. kolega; 2. np. pieniądze; 3. np. dobrze, w porządku

Rozwiązanie: Uznaj każdy neutralny odpowiednik.

Punktacja:

- 1. 1 pkt — podpunkt 1
- 2. 1 pkt — podpunkt 2
- 3. 1 pkt — podpunkt 3

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (10 pkt)

10–9 pkt: bardzo dobry · 8 pkt: dobry · 7–6 pkt: dostateczny · 5–4 pkt: dopuszczający · 3–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.